Uttanríkis- og vinnumálaráðið

Dagfesting:	24. mars 2023
Mál nr.:	23/06898
Málsviðgjørt:	jd
Ummælistíð:	14.-17. mars 2023
Eftirkannað:	15. mars 2023

Uppskot til

Løgtingslóg um broyting í løgtingslóg um afturbering av útreiðslum til filmsframleiðslu í Føroyum
(Broyttur fíggingarleistur og lógartøkniligar rættingar)

§ 1

Í løgtingslóg nr. 170 frá 20. desember 2017 um afturbering av útreiðslum til filmsframleiðslu í Føroyum verða gjørdar hesar broytingar.

1. §§ 1-2 verða orðaðar soleiðis:

"**§ 1**. Fyri filmar, sendirøðir og heimildarfilmar, sum verða framleidd í Føroyum, verða 25% av útreiðslunum, sum eru hildnar í Føroyum, afturbornar, um umsøkjarin lýkur treytirnar fyri at fáa afturbering. Afturberingin er í mesta lagi 5 milliónir kr., sbr. tó stk. 2.
Stk. 2. Fer afturberingin upp um 5 milliónir kr., kann upphæddin, ið er oman fyri 5 milliónir kr., berast aftur, um játtan til hetta fæst til vegar á løgtingsfíggjarlógini.
Stk. 3. Í seinasta lagi 15. august á hvørjum ári letur Filmshúsið landsstýrismanninum eina skikkaða meting av verkætlanum, sum væntandi verða framdar í komandi fíggjarári.

§ 2. Afturbering eftir § 1 kann verða latin filmum, sendirøðum ella heimildarfilmum, sum heilt ella partvíst verða framleidd í Føroyum, og sum eru ætlað almennari útbreiðslu.
Stk. 2. Lýsingar, tíðindi, veruleikasendingar, undirhaldssendingar og ítóttasendingar hava ikki rætt til afturbering eftir hesi løgtingslóg."

2. § 6, stk. 1, litra a og b, verður orðað soleiðis:
"a) Framleiðslan skal vera við til at menna listarliga og tøkniliga vitan og førleikar í filmsvinnuni í Føroyum.
b) Fíggjarætlanin fyri framleiðsluna skal vísa, at í minsta lagi 500.000 kr. eru brúktar til útreiðslur, sum eru fevndar av § 8."

3. § 6, stk. 2, verður orðað soleiðis:

“*Stk. 2*. Landsstýrismaðurin kann áseta reglur um, at fakfólk og førleikar í Føroyum skulu brúkast í framleiðsluni, sbr. stk. 1, nr. 1.”

§ 2

Henda løgtingslóg kemur í gildi 1. oktober 2023.

Kapittul 1. Almennar viðmerkingar

1.1. Orsakir til uppskotið

Í politikkinum um skapandi vinnur varð mælt til at fremja ávís átøk fyri at stimbra skapandi vinnurnar, m.a. filmsvinnu. Farið varð tí undir eina skipan við afturbering fyri ávísar útreiðslur, sum vóru hildnar í Føroyum. Endamálið var at fáa fleiri filmsframleiðslur til Føroya, eins og endamálið var at menna royndir og vitan í Føroyum. Skipanin hevur virkað væl, og menning er at síggja í filmsvinnuni. Skipanin er kortini í ov stóran mun avmarkað av játtanini á løgtingsfíggjarlógini, og til tess at røkka yvirskipaða endamálinum um at stimbra skapandi vinnur er neyðugt at broyta galdandi reglur.

1.2. Galdandi lóggáva

Eftir galdandi løgtingslóg um afturbering av útreiðslum til filmsframleiðslu í Føroyum er samlaða afturberingin avmarkað til ta upphædd, sum verður játtað á løgtingsfíggjarlógini.

1.3. Endamálið við uppskotinum

Lógaruppskotið hevur til endamáls at fáa til vegar víðari heimild og fastari karmar at bera aftur part av útreiðslunum, sum eru brúktar til filmsframleiðslu í Føroyum. Føroyar eru í harðari kapping við onnur lond um slíkar framleiðslur, og tískil er umráðandi, at tað í Føroyum eru somu skipanir sum í grannalondunum, skal endamálið røkkast. Hetta merkir, at Filmshúsið beinanvegin, sum umsóknir koma, kann boða umsøkjaranum frá, um afturbering verður latin, og tað hevur týdning, tá ið framleiðarar skulu velja sær framleiðslu- og arbeiðsstað.

1.4. Samandráttur av nýskipanini við uppskotinum

Skipanin við afturbering verður broytt soleiðis, at umsøkjari, sum lýkur treytirnar fyri at fáa afturborið part av útreiðslunum, sum eru hildnar í Føroyum, altíð fær afturborið 25% av hesum útreiðslum. Afturberingin er tó í mesta lagi 5 milliónir kr., og tað merkir, at verkætlanir, sum hava ein framleiðslukostnað upp á 20 milliónir kr., fáa afturborið 5 milliónir kr.

Verkætlanir, sum hava ein framleiðslukostnað, sum er hægri enn 20 milliónir kr., fáa í fyrsta lagi afturborið 5 milliónir kr., og – um játtan fæst til tess á løgtingsfíggjarlógini – heilt ella partvíst eisini upphæddina, ið fer upp um 5 milliónir kr.

1.5. Ummæli og ummælisskjal

Uppskotið hevur verið til ummælis hjá Filmshúsinum og Felagnum Føroysk Filmsfólk.

Lógaruppskotið hevur harumframt verið til almenna hoyring á heimasíðuni hjá Uttanríkis- og vinnumálaráðnum í tíðarskeiðinum 14.-17. mars 2023.

Filmshúsið tekur undir við uppskotinum, men mælir til, at ásetingin um afturbering fyri útreiðslur, sum fara upp um 5 milliónir kr., verður gjørd greiðari, so eingin ivi er um, at allir umsøkjarar, sum lúka treytirnar, altíð fáa afturborið upp til 5 milliónir kr.

Felagið Føroysk Filmsfólk tekur undir við uppskotinum og mælir, eins og Filmshúsið, til, at ásetingin um afturbering verður gjørd greiðari.

Uttanríkis- og vinnumálaráðið hevur tikið viðmerkingarnar til eftirtektar og broytt uppskotið samsvarandi.

Kapittul 2. Avleiðingarnar av uppskotinum

2.1. Fíggjarligar avleiðingar fyri land og kommunur

Fyri landið hevur lógaruppskotið ta fíggjarligu avleiðing, at skipanin við afturbering fyri útreiðslur í sambandi við filmsframleiðslu í Føroyum verður broytt soleiðis, at umsøkjari, sum lýkur treytirnar fyri at fáa afturborið part av útreiðslunum, sum eru hildnar í Føroyum, fær afturborið 25% av hesum útreiðslum, tó í mesta lagi 5 milliónir kr.

Hetta er galdandi fyri filmar o.tíl., sum hava ein framleiðslukostnað upp á minni enn 20 milliónir krónur. Er talan um verkætlan, sum hevur ein framleiðslukostnað upp á meira enn 20 milliónir krónur, og har afturberingin fyri útreiðslur, sum eru hildnar í Føroyum, fer upp um 5 milliónir kr., kann upphæddin, sum er oman fyri 5 milliónir kr., berast aftur, um játtan er fingin til tess á løgtingsfíggjarlógini, og um umsøkjarin annars lýkur treytirnar.

Landsstýrismaðurin skal í størst møguligan mun tryggja, at nøktandi upphædd verður sett av til endamálið á løgtingsfíggjarlógini, og fyri at fáa eina greiða meting av teimum útreiðslum, sum kunnu standast av broytingini, skal Filmshúsið á hvørjum ári gera eina skikkaða meting av væntaðum útreiðslum. Verkætlanir, ið eru fevndar av hesi áseting, taka drúgva tíð at fremja, og tí verður mett, at Filmshúsið, sum longu í dag verður kunnað um og veit um flestallar verkætlanir, sum verða framdar í Føroyum, væl kann gera hesa skikkaðu metingina. Metingin verður latin landsstýrismanninum.

Í fíggjarlógini fyri 2023 er ætlanin at biðja um hægri játtan til endamálið

Lógaruppskotið hevur ongar fíggjarligar avleiðingar fyri kommunurnar.

2.2. Umsitingarligar avleiðingar fyri land og kommunur

Uppskotið hevur ikki umsitingarligar avleiðingar fyri hvørki land ella kommunur. Tá umræður ta skikkaðu metingina, sum Filmshúsið skal gera, verður mett, at hetta kann gerast innan fyri verandi játtan hjá Filmshúsinum.

2.3. Avleiðingar fyri vinnuna

Fyri vinnuna hevur uppskotið ta positivu avleiðing, at møguleikin at fáa stuðul til framleiðsluna verður størri, og at tað tí er hugsandi, at fleiri filmsverkætlanir verða framdar í Føroyum.

2.4. Avleiðingar fyri umhvørvið

Lógaruppskotið hevur ikki avleiðingar fyri umhvørvið.

2.5. Avleiðingar fyri serstøk øki í landinum

Lógaruppskotið hevur ikki avleiðingar fyri serstøk øki í landinum.

2.6. Avleiðingar fyri ávísar samfelagsbólkar ella felagsskapir

Lógaruppskotið hevur ikki avleiðingar fyri ávísar samfelagsbólkar ella felagsskapir.

2.7. Millumtjóðasáttmálar á økinum

Eingin viðkomandi millumtjóðasáttmáli er á økinum, ið lógaruppskotið fevnir um.

2.8. Tvørgangandi millumtjóðasáttmálar

Mett verður, at uppskotið er í samsvari við *Hoyvíkssáttmálan* (Sáttmáli millum stjórn Íslands, øðrumegin, og stjórn Danmarkar og Føroya landsstýri, hinumegin), *Evropeiska*

mannarættindasáttmálan, sbr. anordning nr. 136 af 25. februar 2000 om ikrafttræden for Færøerne af lov om den europæiske menneskerettighedskonvention, og *Sáttmála Sameindu Tjóða um rættindi hjá einstaklingum, ið bera brek*, sbr. bekendtgørlse nr. 35 af 15. september 2006 om rettigheder for personer med handicap.

2.9. Markaforðingar
Ongar kendar markaforðingar eru á økinum. Mett verður ikki, at lógaruppskotið fer at elva til markaforðingar.

2.10. Revsing, fyrisitingarligar sektir, pantiheimildir ella onnur størri inntriv
Lógaruppskotið hevur ongar ásetingar um revsing, fyrisitingarligar sektir ella pantiheimildir, eins og lógaruppskotið ikki verður mett at gera onnur størri inntriv í rættindi hjá fólki.

2.11. Skattir og avgjøld
Lógaruppskotið hevur ongar ásetingar um skattir og avgjøld.

2.12. Gjøld
Lógaruppskotið hevur ongar ásetingar um gjøld.

2.13. Áleggur lógaruppskotið likamligum ella løgfrøðiligum persónum skyldur?
Lógaruppskotið áleggur hvørki likamligum ella løgfrøðiligum persónum skyldur.

2.14. Leggur lógaruppskotið heimildir til landsstýrismannin, ein stovn undir landsstýrinum ella til kommunur?
Lógaruppskotið ásetur, at Filmshúsið áðrenn 15. august á hvørjum ári skal gera eina skikkaða meting av verkætlanum, sum væntandi verða framdar komandi fíggjarár.

Aðrar heimildir eru ikki í lógaruppskotinum.

2.15. Gevur lógaruppskotið almennum myndugleikum atgongd til privata ogn?
Lógaruppskotið gevur ikki myndugleikum atgongd til privata ogn.

2.16. Hevur lógaruppskotið aðrar avleiðingar?
Lógaruppskotið verður ikki mett at hava aðrar avleiðingar enn tær, sum eru nevndar omanfyri.

2.17. Talvan: Yvirlit yvir avleiðingarnar av lógaruppskotinum

	Fyri landið ella landsmyndug-leikar	Fyri kommunalar myndugleikar	Fyri pláss ella øki í landinum	Fyri ávísar samfelags-bólkar ella felagsskapir	Fyri vinnuna
Fíggjarligar ella búskaparligar avleiðingar	Ja	Nei	Nei	Nei	Ja
Umsitingarligar avleiðingar	Nei	Nei	Nei	Nei	Nei
Umhvørvisligar avleiðingar	Nei	Nei	Nei	Nei	Nei

Avleiðingar í mun til altjóða avtalur og reglur	Nei	Nei	Nei	Nei	Nei
Sosialar avleiðingar			Nei	Nei	

Kapittul 3. Serligar viðmerkingar

Til § 1, nr. 1
§ 1, stk. 1 er orðað av nýggjum soleiðis, at filmsverkætlanir o.tíl. fáa afturborið 25% av útreiðslunum, sum eru hildnar í Føroyum, tó í mesta lagi 5 milliónir kr. Afturberingin er eins og frammanundan treytað av, at umsøkjarin annars lýkur treytirnar. Víst verður til almennu viðmerkingarnar.

Ásett verður somuleiðis, at er talan um eina einstaka verkætlan, har afturberingin fyri útreiðslur, sum eru hildnar í Føroyum, fer upp um 5 milliónir kr., verður upphæddin, sum er oman fyri 5 milliónir kr., borin aftur, um játtan er fingin til tess á løgtingsfíggjarlógini, og um umsøkjarin annars lýkur treytirnar.

Til tess at fáa eina greiða meting av teimum útreiðslum, sum kunnu standast av broytingini, t.e. serliga verkætlanir omanfyri 20 milliónir kr., skal Filmshúsið á hvørjum ári gera eina skikkaða meting av væntaðum útreiðslum. Metingin skal gerast í seinasta lagi 15. august á hvørjum ári og latast landsstýrismanninum.

§ 2 er orðað av nýggjum fyri at gera ásetingina greiðari, men eingin innihaldslig broyting er gjørd.

Til § 1, nr. 2-3
Ásetingarnar í § 6, stk. 1, litra a, og stk. 2 eru broyttar soleiðis, at heldur enn at vísa til *føroyska filmsvinnu* verður víst til *filmsvinnu í Føroyum*.

Innihaldsliga er ikki stórur munur á orðalagnum, men ásetingin kundi fatast soleiðis, at talan skuldi verið um føroyingar. Hetta hevur ikki verið ætlanin, tí endamálið er at menna filmsvinnu í Føroyum; endamálið er ikki at halda útlendingar, sum fáast við film í Føroyum, uttanfyri.

Ásetingin í § 6, stk. 1, litra b, er einans gjørd greiðari; eingin innihaldslig broyting er gjørd.

Til § 2
Áseting um gildiskomu. Ásett verður, at løgtingslógin kemur í gildi 1. oktober 2023.

Uttanríkis- og vinnumálaráðið, 24. mars 2023

Høgni Hoydal
landsstýrismaður

/ Herálvur Joensen

Yvirlit yvir fylgiskjøl:
Fylgiskjal 1: Javntekstur
Fylgiskjal 2: Hoyringar svar frá Filmshúsinum
Fylgiskjal 3: Hoyringarsvar frá Felagnum Føroysk Filmsfólk